

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය, 2017 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2017
පෙරදිග සංගීතය I / පැය දෙකකි
Oriental Music I / Two hours

උපදෙස්:

✿ සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම සැපයිය යුතු ය.

- අත් 01 සිට 25 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේ දී නිවැරදි හේතු ම ගැළපෙන හේ පිළිතුර තෝරා එට අදාළ අංකය ප්‍රශ්නය ඉදිරියෙහි ඇති වර්හන තුළ ලියන්න.
01. රාග ජාතිය පිළිබඳ මත කිහිපයකින් යුත් කාරි මෙළගත රාගයක් වනුයේ,
(1) බාගේශ්‍රී ය.	(2) ජයජයවන්ති ය.	(3) බ්‍රින්දාබනී සාරංග ය.
(4) බහාර ය.	(5) හිමිපලාසි ය.	(.....)
02. |ගුම ධුන්|ස්ථිර නීදු මුදු| ගුම පැහැනු තුළ දැනු යන තානාලංකාරය අයන් රාගය කුමක් ද?
(1) ජේණපුරි	(2) හිමිපලාසි	(3) බාගේශ්‍රී
(4) මාල්කෙෂන්ස්	(5) බ්‍රින්දාබනී සාරංග	(.....)
03. ආසාවරී සහ ජේනපුරි රාග යුගලය
(1) සමප්‍රකාශනී රාග වේ.	(2) උදය සන්ධි ප්‍රකාශ රාග වේ.
(3) පරමේල්-ප්‍රවේශක රාග වේ.	(4) සන්ධ්‍යා සන්ධි ප්‍රකාශ රාග වේ.
(5) පුර්වාගවාදී රාග වේ.	(.....)
04. සදාරංග සහ අදාරංග යන සංගීතයෙහින් දෙදෙනා විසින් ප්‍රවලිත කරන ලද ගායන ගෙලිය කුමක් ද?
(1) මුළුද්	(2) ධමාර්	(3) බ්‍රාල්	(4) මතුරංග	(5) තුමිරි	(.....)
05. ආරෝහණ, අවරෝහණ කුමය සංස්වම හාවිත කරන තාන් වර්ගය හඳුන්වන්නේ,
(1) කුට තාන් නමිනි.	(2) වතු තාන් නමිනි.	(3) සපට් තාන් නමිනි.
(4) බෝල් තාන් නමිනි.	(5) මිශ්‍ර තාන් නමිනි.	(.....)
06. සාර්ථිය පද්‍ය ප්‍රබන්ධිකාවක වන 'මිරාබාසි' ප්‍රසිද්ධියක් උපුලන ගායන ගෙලිය කුමක් ද?
(1) මුළුද්	(2) හර්ත්	(3) බ්‍රාල්	(4) ගසල්	(5) තුමිරි	(.....)
07. තිහාසි, මින්චි, ගමක්, කුලා යන සිල්ප කුම සියල්ලම යොදා ගත හැක්කේ,
(1) ගාස්ත්‍රීය තබලා වාදනයක දී ය.	(2) ගාස්ත්‍රීය බ්‍රාල් ගායනයක දී ය.
(3) ගාස්ත්‍රීය සන්නුර් වාදනයක දී ය.	(4) ගාස්ත්‍රීය මුළුද් ගායනයක දී ය.
(5) ගාස්ත්‍රීය වයලින් වාදනයක දී ය.	(.....)
08. කරණාවක තාල පද්ධතිය ගොඩනැගී ඇත්තේ,
(1) මූලික තාල 8ක් හා ජාති 4ක් වයයෙනි.	(2) මූලික තාල 7ක් හා ජාති 5ක් වයයෙනි.
(3) මූලික තාල 6ක් හා ජාති 6ක් වයයෙනි.	(4) මූලික තාල 5ක් හා ජාති 7ක් වයයෙනි.
(5) මූලික තාල 4ක් හා ජාති 8ක් වයයෙනි.	(.....)
09. "ගායනය, වාදනය සහ නර්තනය යන අංග කුනෙනි මතා තු සංකලනය සංගීතයයි" යනුවෙන් සංගීතය නිර්වචනයකර තිබෙන පැරණිම සංගීත ග්‍රන්ථය කුමක් ද?
(1) ලක්ෂ්‍ය සංගීත්	(2) සංගීත රත්නාකරය	(3) කුමික් ප්‍රස්තක් මාලිකා
(4) රාග තරංගිනි	(5) රාග වියුන	(.....)
10. යේකාවට අයන් මූල මාත්‍රා සංඛ්‍යාව මෙන්ම විභාග බෙදීම් ද අසමාන වන තාල දෙකක් වන්නේ,
(1) ඒක්තාල් සහ වෙළතාල් ය.	(2) තිලවඩා සහ ත්‍රිතාල් ය.	(3) රුපක් සහ තීවා ය.
(4) ත්‍රිතාල් සහ පංජාබ් ය.	(5) රුපක් සහ දීප්වන්දී ය.	(.....)

11. 'ස නි ඔ ස, ම ග ර ස' වශයෙන් ස්වර සංගති යෙදෙන රාගය කුමක් ද?
- (1) බහාර් (2) හමිර් (3) බාගේසී (.....)
- (4) සීම්පලාසි (5) මාල්කේෂන්ස් (.....)
12. ආකෘතියෙන් ද, වාදන ශිල්ප ක්‍රම හා දිවිනි ගුණයෙන් ද වඩාන් සමාන සංගිත හාණේඩ පුගලය තෝරන්න.
- (1) තබිලාව - පබාවාර් (2) සිතාර් - සරෝද් (3) එස්රාර් - දිල්රූබා (.....)
- (4) ජනාසි - බටනලා (5) ස්වර මණ්ඩලය - සන්නුර් (.....)

- අංක 13 සිට 15 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා පහත වගුව උපයෝගී කරගන්න.

අන්තරා කොටසෙහි යෙදෙන ස්වර සංගතිය	වාදී ස්වරය	සංවාදී ස්වරය	වතු ස්වරය	විකෘති ස්වර	රාගය
ප නි ස	ර	ප	ර	නි	A.....
ප නි ස	ග	නි	-	ම' (විවාදී)	B.....
ප නි ස	ර	ප	ඡ	ග නි	C.....

13. ඉහත වගුවෙහි A - B - C සඳහා ගැළපෙන රාග කුන පිළිවෙළින් යෙදී ඇති වරණය තෝරන්න.
- (1) ම්‍රින්දාබනී සාරංග - ජයජයවන්ති - තිලක්කාමෝද් (2) තිලක්කාමෝද් - ජයජයවන්ති - දේස් (.....)
- (3) ම්‍රින්දාබනී සාරංග - දේස් - තිලක්කාමෝද් (4) දේස් - බිහාර් - ජයජයවන්ති (.....)
- (5) දේස් - ජයජයවන්ති - ම්‍රින්දාබනී සාරංග (.....)

14. A අක්ෂරයට අදාළ රාගයෙහි වකු ස්වරය යෙදෙන ස්වර සංගතිය තෝරන්න.
- (1) ප ඔ ම ග ර (2) ර ග ර ප ම (3) ස ර ම ග ර (.....)
- (4) ම ග ර ග ර (5) ම ග ර ග ස (.....)

15. B අක්ෂරයට අදාළ රාගයෙහි රාග ජාතිය කුමක් ද?
- (1) සම්පූර්ණ - සම්පූර්ණ (2) පාචව - සම්පූර්ණ (3) මාචව - සම්පූර්ණ (.....)
- (4) මාචව - පාචව (5) පාචව - මාචව (.....)

- අංක 16 සිට 18 තෙක් ප්‍රශ්න සඳහා පහත දැක්වෙන සටහන උපයෝගී කරගෙන පිළිතුරු සපයන්න.

A	B	C
ස ම	ර ප	ග ධ

16. A හි සඳහන් ස්වර පිළිබඳ වැරදි ප්‍රකාශය කුමක් ද?
- (1) සීම්පලාසි රාගයෙහි යෙදෙන ස්වර සංගතියක් වේ. (2) පිළිවෙළින් ගත් විව බාගේසී රාගයෙහි යෙදෙන වාදී හා සංවාදී ස්වර වේ. (3) පුර්වාංගයෙහි යෙදෙන ස්වර දෙකක් වේ. (4) සප්තකයෙහි යෙදෙන ප්‍රකාශී ස්වර දෙකක් වේ. (5) සප්තකයෙහි යෙදෙන ඉද්ධ ස්වර දෙකක් වේ. (.....)
17. B හි සඳහන් ස්වර දෙක වාදී සහ සංවාදී ලෙස යෙදෙන තිරෝදීකිත රාග පුගලයකි,
- (1) තිලක්කාමෝද් සහ ම්‍රින්දාබනී සාරංග. (2) ම්‍රින්දාබනී සාරංග සහ ජේනපුරි. (3) ජේනපුරි සහ ජයජයවන්ති. (4) ජයජයවන්ති සහ හමිර්. (5) හමිර් සහ දේස්. (.....)
18. C හි සඳහන් ස්වර දෙකම වර්ණ වන තිරෝදීකිත රාගය කුමක් ද?
- (1) බිහාර් (2) හමිර් (3) බහාර් (4) ම්‍රින්දාබනී සාරංග (5) බාගේසී (.....)

19. හාරතීය සංගිතයෙහි, හින්දුස්ථානි සහ කර්ණාවක වශයෙන් පද්ධති දෙකක් බේහි වූයේ,
 (1) පර්සියානු සංගිතයේ බලපෑමෙන් පසුව ය. (2) ගුරුකුල කුමය බේහි වීමෙන් පසුව ය.
 (3) අපරදිග ජාතින්ගේ බලපෑමට යටත් වීමෙන් පසුව ය. (4) රඛින්ද සංගිතය බේහි වීමෙන් පසුව ය.
 (5) සංගිත අධ්‍යාපන ආයතන බේහි වීමෙන් පසුව ය. (.....)
20. සිතාරය සහ වයලිනය යොදා ගනීමින් යුගල වාදන ඉදිරිපත් කළ ලෝක ප්‍රකට පෙරදිග හා අපරදිග වාදා සිල්පීන් දෙදෙනකු වනුයේ,
 (1) අලවිදින් බාන් සහ සෙබේස්තියන් බාක් ය. (2) බේස්මිල්ලා බාන් සහ ජේස් මැසිඩා ය.
 (3) රවිංකර සහ යෝජුඩ් මෙනුහින් ය. (4) වෙළුරසියා සහ මොසාර්ටි ය.
 (5) වී. ඩී. ජේග් සහ බීතෝවන් ය. (.....)
21. යුද්ධවාලාප, ස්ථාපි, අන්තරා, මධ්‍යවාලාප, කාල පද, ස්වර අලංකාර, තිහායි යන කොටස සියල්ල අන්තර්ගතව නිර්මාණය වූ රාගාක්ෂිත සරල ගාස්ත්‍රිය ගිය තෝරන්න.
 (1) වස්දඩු රාවේ (2) මුව මුක්තා ලතා (3) මත්තාරම් කනාඩාරාමේ
 (4) හංස රාජීනි (5) මම දෙවිදුනී දෙවාලට ආවේ (.....)
22. ගැල් ඩී, පැල් ඩී, නැලුවිලි ඩී, පාරු ඩී යන ඩී විරශ හතර සඳහා ම පොදුවේ අදාළ වන නිවැරදි කියමන තෝරන්න.
 (1) සියලු ම ඩී මෙහෙ ඩී ගණයට අයත් වේ. (2) සියලු ම ඩී සමාජ ඩී ගණයට අයත් වේ.
 (3) සියලු ම ඩී එක්කළව ගැයේ. (4) සියලු ම ඩී ආසානාත්මකව ගැයේ.
 (5) සියලු ම ඩී සමුහ වශයෙන් ගැයේ. (.....)
23. ආරචික, ගාලික, සාමික, ස්වරාන්තරික වශයෙන් සංගිත ස්වර සජ්‍යතකයේ මූලික වර්ධන අවස්ථා ඇතුළත් එළිභාසික යුගය ලෙස සැලකෙන්නේ,
 (1) මේගල් යුගයයි. (2) මුත්‍රානා යුගයයි. (3) තුනන යුගයයි.
 (4) වෙවැඩික යුගයයි. (5) මොහෙන්ජේදාරේ හරප්පා යුගයයි. (.....)
24. ආවාර්ය පණ්ඩින් අමරදේවයන් විසින් ම නිර්මිත ඩී තතු ඇතුළත් විතුපට නාමාවලිය තෝරන්න.
 (1) ගැටවරයේ, රන්මුතු දුව, මාතලන් (2) රන්මුතු දුව, ගැටවරයේ, දෙලොවක් අතර
 (3) දෙලොවක් අතර, සැබුපුලං, මාතලන් (4) රන්මුතු දුව, සැබුපුලං, දෙලොවක් අතර
 (5) ගැටවරයේ, සැබුපුලං, මාතලන් (.....)
25. 'උත්තමවන් ලොව පතලා' යනුවෙන් ඇරෙහෙන ගිතය අයත් වන ශ්‍රී ලංකාවේ රංග සම්ප්‍රදාය කුමක් ද?
 (1) නාඩුගම (2) තුර්කි (3) සොකරි (4) කේලම් (5) නවනාටුන (.....)
- අංක 26 සිට 30 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා පහත සඳහන් ජේදය උපයෝගී කරගන්න.
 මංකාව හාවිතයෙන් තම වාදා හාණ්ඩියේ ප්‍රධාන තත සියුම් ලෙස පුසර කරගත් කොමදී, තීවිර මධ්‍යමය යෙදෙන පාඨම-සම්පූර්ණ ජාතියට අයත් නිරදේශිත රාගයකට අදාළ ගත් වාදනයක් මධ්‍යලයෙන් ඉදිරිපත් කළා ය. ඇය විසින් සමස්ථානයෙන් ආරම්භ කරන ලද එම ගත් වාදනය නැවත සමස්ථානයට පැමිණියේ මාත්‍රා 12 කට පසුව ය.
26. කොමදී වැයු සංගිත හාණ්ඩිය නාම් කරන්න. ....
27. වාදනය සඳහා ඇය තම දබයිගිල්ලෙහි රඳවාගත් උපාංගය කුමක් ද? ....
28. ඇය විසින් වයන ලද රාගය නාම් කරන්න. ....
29. එම රාගයේ ආරෝහණයෙහි යෙදෙන වනු ස්වරය ලියා දක්වන්න. ....
30. කොමදී, ගත් වාදනය සඳහා යොදාගත් කාලය නාම් කරන්න. ....
- අංක 31 සිට 35 තෙක් ප්‍රශ්නවල ඇති හිස්තැන් සඳහා සුදුසු ම පිළිතුර යොදන්න.
31. මින්දාබනී සාරාග රාගයට අනුව ගොඩනැගෙන ර ම ර ස නි ස, ම ප ම ර ස ර, යන ස්වර අභ්‍යාසයේ රළය ස්වර බණ්ඩිය වනුයේ ..... ය.
32. කණ්ඩායම සංගිත ගෙලියේ ගියක් පළමු වරට ශ්‍රී ලංකාවේ විතුපට දර්ශනයකට යොදා ගත්තේ ..... විතුපටය සඳහා ය.

33. අලගනායිද නම් දුව්බ සංගීතයෙයා විසින් තිපදවන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම නාඩගම ..... නම් වේ.
34. 'කළිකාල සාහිත්‍ය සර්වඥ පණ්ඩිත' යන ගෞරව නාමයෙන් පියුම් ලද ..... රජතුමා කවියිල්මින හි කාව්‍ය ද රචනා කළේ ය.
35. පොලොන්නරු යුගයේ දී රාජසභා සංගීත ක්‍රියාකාරකම සඳහා මහා පරාකුමභාසු රජතුමා විසින් පිහිටුවන ලද්දේ ..... මණ්ඩපයයි.
- අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්න සඳහා කෙටි පිළිතුරු ලියන්න.
36. 'පෙමාදරවු මගේ රැසිරු ලදීය මෙවදනා' යනුවෙන් ඇරශින හි පාදය ඇතුළත් කේලමෙහි නම කුමක් ද?
37. පදාත පාය අතරට ගදාත පාය ද ඇතුළත් හාසෝත්පාදක ගැමි හි විශේෂය නම් කරන්න.
38. විශාරද නාන්දා මාලිනී විසින් ගායනා කරන ලද 'රැක් අත්තන මල මුදුනේ' ශිතය නිර්මාණය කිරීම සඳහා පාදක කරගත් ජන සංගීතාංශය නම් කරන්න.
39. |ප ස් ස් | ස් - ස් ස් |නි නි නි | ධ - නි ධ | යනුවෙන් ස්වර ප්‍රස්ථාරය ඇරශින ජන ශිතයේ මුල් පාදය ලියන්න.
40. 'ලේසි නොව බැඳ අල්ලා' යන හටන් හිය ගැයෙන දේශීය තිත් රැපයේ නම ලියන්න.
- අංක 41 සිට 50 තෙක් ඇති ප්‍රශ්න සඳහා දී ඇති හිස්තැන්වලට ගැළපෙන පිළිතුරු සපයන්න.
41. පංචතුරුය හාණ්ඩ වර්ගීකරණයට අනුව ..... විතත වර්ගයට අයත් වන අතර දුව්ල වර්ගයට අයත් වේ.
42. 'වාසනා දිනේකි මේක පාමු කුරින් සිතේ' නමැති කුරින් ශිතයේ තනුව පිළිවෙළින් ..... තාලය සහ ..... තාලය අනුව නිර්මාණය වී ඇත. ශිතය මධ්‍යයේ දොහොරාවක් ද ඇත.
43. ආචාරය ප්‍රේමසිර කේමදාසයන් නිර්මාණය කළ ..... සහ ..... ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවලිත ඔපරා වේ.
44. ..... මුද්ගරිකාව සහ ..... යනුවෙන් මැද කනෙහි පිහිටි අස්ථිකා තුන නම් කළ හැකි ය.
45. අණෝකමාලා විතුපටයේ හි තනු ..... සූරින් විසින් නිර්මාණය කරන ලද අතර රේඛාව විතුපටයේ හි තනු නිර්මාණය කළේ ..... සූරින් විසිනි.
46. 'ඡරදිවලා උඩුගුවන් වඩින්නේ' ..... ගාන්තිකරම ශිතයක් වන අතර 'ගණ දෑනේ බෝසන් අනේ' ..... ගාන්තිකරම ශිතයකි.
47. 'අදුරුතුමා වන්න මගේ' යන ශිතය ඇතුළත් 'පේමනෝ ජායතී සෝකෝ' ශිත නාටකය ..... සූරින්ගේ නිෂ්පාදනයක් වන අතර එහි සංගීත නිර්මාණය ..... සූරින්ගේ ය.
48. ආචිගුරා, වෙදරාල වැනි වරිත ඇතුළත් රංග සම්ප්‍රදාය ..... නමින් ද, සබඩා විදානේ, ආරවිචිල වැනි වරිත ඇතුළත් රංග සම්ප්‍රදාය ..... නමින් ද හැඳින්වේ.
49. නිරදේශිත ආසාතාත්මක වැළපුම් හියක් ලෙස ..... හිය දක්විය හැකි අතර ..... වැළපුම් හිය අනාසාතාත්මකව ගැයේ.
50. 'රටලිම ඇරලා පරි ගෙනනාලා' යන හි පාද බණ්ඩයේ සඳැස්මත් සංඛ්‍යාව ..... සහ හිමත් සංඛ්‍යාව ..... ක් වේ.

*****

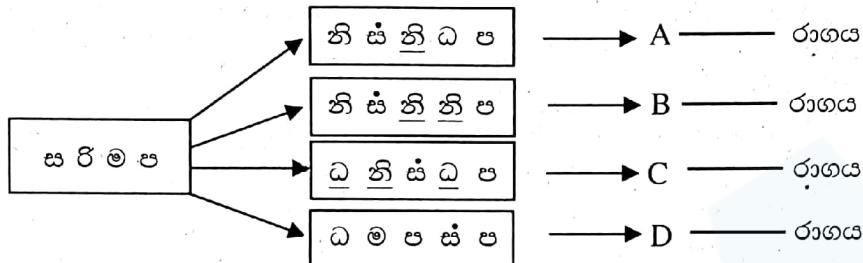
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2017 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2017
පෙරදිග සංගිතය II / පැය ක්‍රුනකී-
Oriental Music II / Three hours

උපදෙස්:

- ✿ I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට ද, II කොටසින් එක් ප්‍රශ්නයකට ද, III කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට ද, වශයෙන් ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න. (සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 20 බැගින් ලැබේ.)

I කොටස

01. නිරදේශීත රාග හතරකට අයන් ස්වර සංගති කොටස් කිහිපයක් පහත සඳහන් වේ.

- (i) ඉහත දැක්වෙන ස්වර සංගති මගින් පිළිවෙළින් වන රාග හතර A, B, C, D පිළිවෙළින් නම් කරන්න. (ලකුණු 08යි.)
(ii) එම රාග අතුරෙන් සම්පූකෘති රාග දෙකක් නමිකර, එම රාග දෙකකින් සමානතා පහක් අදාළ උදාහරණ සමග ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 06යි.)
(iii) ඉතිරි රාග දෙකක් එක් රාගයකට අයන් මධ්‍යලය ගිතයක හෝ වාදිතයක හෝ ස්ථායි කොටස ස්වර ප්‍රස්ථාරකර, එට අදාළ මාත්‍රා අවක තානාලංකාරයක් මාත්‍රා අවක තිහායි කොටසක් ද සමග (මාත්‍රා 16ක් වන ඒය) ගෙවා තාලානුකූල ව ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 06යි.)

02. පහත දැක්වෙනුයේ නිරදේශීත රාග හතරකට අදාළ ස්වර බණ්ඩ කිහිපයකි.

- (a) ම'ප ද ප ග ම රිස ග ම ධ නි ධ ස
(b) ම ප නි ප ග ම රිස ග ම ධ ද නි ස
(c) ම'ප ග ම ග ග රිස ග ම ප නි නි ස
(d) ම ප ද ග ම ග රිස ග ම ධ නි ධ ස

- (i) ඉහත රාග හතර හඳුනාගෙන අදාළ ඉංග්‍රීසි අක්ෂරය ද සමග පිළිවෙළින් නම් කරන්න. (ලකුණු 08යි.)
(ii) ඉහත (c) සහ (d) යන රාග දෙකක් එක් රාගයකට අයන් මධ්‍යලය ගිතයක හෝ වාදිතයක හෝ අන්තරා කොටස තාල සංකේත සහිත ව ස්වර ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 04යි.)
(iii) ඉහත (b) රාගයේ මේලය, ආරෝහණ, අවරෝහණ, වාදී, සංවාදී, රාග ජාති, ගාන සමය, මූඛ්‍යාගය යන විසිනර ලියන්න.
(iv) දීප්වන්දී තාලයේ දේකාව ප්‍රස්ථාර කරන්න.
 ඉහත (a) හි සඳහන් ස්වර රවනාව දීප්වන්දී තාලයේ ආවර්ත දෙකකට ගැලපෙන පරිදි දීර්ඝකර ප්‍රස්ථාර කරන්න.
 (සියලු ම ස්වර එම අනුපිළිවෙළට ම යොදා ගන්න.) (ලකුණු 04යි.)

03. පහත දැක්වෙනුයේ නිරදේශීත තාල පහකට අයන් තොරතුරු සහිත වගුවකි.

	අවන්ද්ධාක්ෂර	තාලයේ නම	මාත්‍රා ගණන	තාල සංකේත පිළිවෙළ	තාල වාද්‍ය භාණ්ඩය
(a)	ධාග තීරිකිට	A	12	X 0 2 0 3 4	B .....
(b)	ධා තු නා	C	D	E	තබිලා
(c)	ධා තිං තිං නා	F	16	X 2 0 3	තබිලා
(d)	ක්‍රි දා	G	H	I	J .....
(e)	නි ව නා -	K	L	X 2 0 3	පබාවාල්

- (i) ඉහත වගුවහි A සිට L තෙක් ඇති හිස්තැන්වලට උවිත පිළිතුරු අදාළ ඉංග්‍රීසි අක්ෂර ද සමග ලියා දක්වන්න.
 (ලකුණු 06යි.)
(ii) (a) හා (d) යන තාල දෙක් සමානතා තුනක් හා අසමානතා තුනක් ලියන්න.
 (ලකුණු 06යි.)

- (iii) (e) තාලය තාල සංකේත සහිත ව ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 02යි.)
- (iv) ඉහත (e) තාලය හාවිත කරන ගායන ගෙගලිය නමිකර, එම ගෙගලියෙහි විශේෂ ලක්ෂණ තුනක් ලියන්න. (ලකුණු 04යි.)
- (v) (b) තාලයේ එක් ආච්චාරයක් මත බිජාග් හෝ හැමිර හෝ රාගයකට අනුව තානාලංකාරයක් ලියන්න. (ලකුණු 02යි.)

II කොටස

04. (i) "ආසාතාන්මක සහ අනාසාතාන්මක වශයෙන් මෙහෙ හී වර්ග කළ හැකි ය." ආසාතාන්මක මෙහෙ හීයක සහ අනාසාතාන්මක මෙහෙ හීයක මූල් හී පාදය බැහින් ලියන්න. ඔබ ලියු එම මෙහෙ හීත ආසාතාන්මකව ගැසීමට හා අනාසාතාන්මකව ගැසීමට හේතු පැහැදිලි කරන්න. (එක් හී වර්ගයක් සඳහා කරුණු තුනක් යැනේ.) (ලකුණු 08යි.)
- (ii) "ශ්‍රී ලංකාවේ යාන්තිකර්ම හී" යන මාත්‍යකාව යටතේ විස්තර කෙරෙන උදාහරණ සහිත ලිපියක් ඔබ පාඩලේ බිත්ති ප්‍රවත්තනක් වෙනුවෙන් සකසන්න. (ලකුණු 08යි.)
- (iii) සේ හී සඳහා සුවිශේෂී වන ලක්ෂණ හතරක් සහිත කෙටි විස්තරයක් කරන්න. (ලකුණු 04යි.)

05. පහත දැක්වෙනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ රෝග සම්ප්‍රදායන් සහ ජන සංඛ්‍යාංග කිහිපයකට අයත් තොරතුරු ඇතුළත් වගුවකි.

	භිතය/ක්‍රියාව	රෝග සම්ප්‍රදාය/ හී වර්ගය	රෝග දැක්වූ/ගැසු ස්ථාන	යොදා ගන්නා ප්‍රධාන තාල වාද්‍යය	පදනම් වූ සංඛ්‍යා සම්ප්‍රදාය
(a)	වාසනා දිනේකි	A	රෝග යාලාව	B	උත්තර හාරතීය
(b)	බානු සේ හිමා	පුරුෂී	C	ගැට බෙරය	D .....
(c)	වෙදා නටන්නේ	E	කමත	F	ගැමී සංඛ්‍යාය
(d)	ගම්හිරත් තාලෙට	G	පහත් මඩු ගම් මඩු	දුටුල	H .....
(e)	මුනිදුන් දම් සය	I	ක්‍රිඩා මඩුව	J	දක්ෂීණ හාරතීය
(f)	පාට වරුණ පුත	K	කමත	උඩික්කිය	L .....
(g)	සේෂ්බමාන දේව පුරා	M	N	තබිලාව	O .....
(h)	පෙමින මිතුරු	පහතරට සින්දු වන්නම්	දෙවාල් මඩු	P	ගැමී සංඛ්‍යාය

- (i) ඉහත වගුවෙහි A සිට P නෙක් හිස්තැන් සඳහා ගැළපෙන පිළිතුර ඉංග්‍රීසි අක්ෂරය දු සමඟින් ලියන්න. (ලකුණු 08යි.)
- (ii) (e) තීරුවෙහි ඇතුළත් රෝග සම්ප්‍රදාය හෝ හී වර්ගය පිළිබඳ (එම තීරුවෙහි සඳහන් තොවන) සුවිශේෂී ලක්ෂණ පහක් ලියන්න. (ලකුණු 05යි.)
- (iii) (f) තීරුවෙහි ඇතුළත් රෝග සම්ප්‍රදාය හෝ හී වර්ගය සඳහා අදාළ වන (එම තීරුවෙහි සඳහන් තොවන) සංඛ්‍යා ලක්ෂණ හතරක් ලියන්න. (ලකුණු 04යි.)
- (iv) (g) තීරුවෙහි ඇතුළත් හී වර්ගය සඳහා තනු නිර්මාණයෙන් දායක වී ඇති විදේශීය සංඛ්‍යායියින් තිදෙනකු නම් කරන්න. (ලකුණු 03යි.)

III කොටස

06. එක් මාත්‍යකාවකට කරුණු පහක් ඇතුළත් වන සේ පහත සඳහන් මාත්‍යකා හතරක් පිළිබඳ අවශ්‍ය උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න.
- (i) ගායන සමය (ii) හාන්බණ්ඩේ පබිතුමා (iii) ක්‍රිඩා මඩුව
 (iv) සංඛ්‍යායි බිතෙශ්වරී (v) කර්ණාවක සංඛ්‍යාය (vi) වතුරුංග ගායන ගෙගලිය (ලකුණු 05 x 04 = 20යි.)

07.

- (i) ඉහත සඳහන් අපරදිග ස්වර ප්‍රස්ථාරයට අදාළ සේකේලය (scale) නමිකර, වසීම සිග්නේචරය (time signature) ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 02ය.)
- (ii) ඉහත අපරදිග ස්වර ප්‍රස්ථාරය පෙරදිග තුමයට ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 04ය.)
- (iii) එම පෙරදිග ස්වර ප්‍රස්ථාරය මධ්‍යම හාවයෙන් ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 04ය.)
- (iv) අපරදිග සංගිත හාණ්ඩ් වර්ගිකරණය පිළිබඳ සම්පූර්ණ ගැලීම් සටහනක් සකස්කර, එහි වර්ග හතරකට පමණක් අදාළ වන සංගිත හාණ්ඩ් තුන බැඟින් ලියන්න. (ලකුණු 10ය.)

08.

- (i) (a) ශ්‍රී ලංකාවේ ගුමෙශ්‍රේන් සංගිතය
 (b) ශ්‍රී ලංකාවේ විතුපට සංගිතය
 (c) ශ්‍රී ලංකාවේ කණ්ඩායම් සංගිතය

ඉහත සඳහන් මාතාකා අතුරෙන් දෙකක් තෝරාගෙන උදාහරණ සහිත ව වෙන වෙන ම විස්තරයක් කරන්න.

මබ තෝරාගත් මාතාකා දෙක විස්තර කිරීම සඳහා පහත සඳහන් කරුණුවලින් හතර බැඟින් ද අදාළ කරගන්න.

* ආරම්භය

* අනුකාරක තත්ත්ව

* ස්වතන්ත්‍ර තීර්මාණ

* ගායනා කළ කණ්ඩායම් හෝ ගායක ගායිකාවන්

* සංගිත ආභාස, වාද්‍ය හාණ්ඩ් හා තාක්ෂණික මෙවලම්

* පද රචනාවන්හි විශේෂතා

(ලකුණු 16ය.)

- (ii) සිංහල බසින් රචන මබ කැමති ඕනෑම සරල ගාස්ත්‍රීය හිතයක් තෝරා ගෙන, එහි දක්වෙන ගාස්ත්‍රීය ලක්ෂණ හතරක් සැක්කවින් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 04ය.)

*****

I පත්‍රය

01. (1)	02. (4)	03. (1)	04. (3)
05. (3)	06. (2)	07. (5)	08. (2)
09. (2)	10. (5)	11. (3)	12. (3)
13. (4)	14. (5)	15. (3)	16. (2)
17. (1)	18. (4)	19. (1)	20. (3)
21. (4)	22. (3)	23. (4)	24. (2)
25. (1)	26. සිතාරය	27. මිස්රාබය	28. හමිර
29. නිපාදය	30. ඒක්තාල්	31. ප ති ප ම ර ස	32. දෙලොවක් අතර
33. හරිස්වන්දු	34. දෙවන පරාතුමලාභු	35. සරස්වති	36. සද කිදුරු කෝලම
37. විකා සිපද	38. උකුසා වන්නම	39. පුරණ සමුදුර දුවන නැවී තැග	40. මැයුම් මහ දෙනිත
41. තම්මැටිවම, විතතාතත	42. බෙමෙට්, කෙහෙරවා	43. අය්ති, මානසවිල	44. නිසාතිය, දරණකය
45. මොහොමධි ගවුස්, පුනිල් ගාන්ත	46. පහතරට, සබරගමු	47. මහාවාරය එදිරිවීර සරවිවන්දු, ජයන්ත අරවින්ද	48. සොකරි, කෝලම්
49. අන් මගේ දරු දෙන්නා / අඩන හිමාලේ / කොබේ කුරුලු වනේ / මොහු හැර වෙන දන් ගන්නේ නැද්දේ / පෙම්මා පුරතල් කියමින්			

50. 16, 16

(ලකුණු $02 \times 50 = 100$ ය.)

II පත්‍රය

I කොටස

01. (i) (A) - දේස් රාගය	(B) - බ්‍රින්දාබනී සාර්ග රාගය	(C) - ජේනප්පූරි රාගය	(D) - තිලක්කාමෝද් රාගය
(ii) සම ප්‍රකාශ රාග දෙක වන්නේ, දේස් හා තිලක්කාමෝද් යන රාග දෙකයි.			(ලකුණු 08ය.)

රාග දෙකකි සමානතා

- රාග දෙකේ ම මේලය බමාජ් වේ.
- රාග දෙකකි ම වාදී, සංවාදී ස්වර රී, ප ලෙස යෙදේ.
- රාග දෙකේ ම ර ස්වරය වාදී වන නිසා පුරවාංග වාදී රාග දෙකකි.
- රාග දෙකකි ම ගාන සමය රාත්‍රි කාලයෙහි යෙදේ.
- "සරිමප" සංගතිය රාග දෙකකි ම යෙදේ.

ලදා :- දේස් - සරිමප, මගරිග
තිලක්කාමෝද් - සරිමපධ, මප, ස්

- "සරිගස" සංගතිය රාග දෙකකි ම යෙදේ.
- ලදා :- දේස් - ස, රිගස, රිමපධ
තිලක්කාමෝද් - සරිගස, ප්‍රති, සරිග

- "ගස" අතර මින්ඩ් ලක්ෂණය රාග දෙකකි ම යෙදේ. ලදා :- සරිගස

(සම්පූක්ෂණ රාග දෙක නම් කිරීමට ලකුණු 01ය.)
(එම රාග දෙකකි සමානතා පහත ලකුණු 05ය.)
(මුළු ලකුණු 06ය.)

(iii) මූල්‍යාංශ සාරුග රාගය - මධ්‍යලය සිතය - කාලය ත්‍රිතාල්

ස්ථායි

ස	ස	ස	ස	නි	-	ප	පමු	ර	-	ම	-	ප	-	-	-
බ	න	බ	න	විං	S	ච	නු	ජා	S	S	S	වි	S	S	S
ම	ප	ස	-	නි	ප	ම	රි	රි	ම	නි	පමු	රි	-	ස	-
කී	ත	ඡී	S	වි	ප	ග	යේ	ත්‍රි	S	ඡේණ	මුද	රා	S	R	S
0				3				x				2			

තානාලංකාර

ත්‍රිස	රිසු	රි-	ත්‍රිස	රිසු	රි-	ත්‍රිස	රිසු	රිසු	ත්‍රිති	පත්‍රි	ත්‍රිප	මප	ත්‍රිප	මප	රිම	රිසු
පත්‍රි	මප	ස්-	පත්‍රි	මප	ස්-	පත්‍රි	මප	රි	x							
02.									ත්‍රිස	රිම	රිසු	ත්‍රිස	ත්‍රිස	රිම	පත්‍රි	ස්-

පෝනපුරු රාගය - මධ්‍යලය සිතය - කාලය ත්‍රිතාල්

ස්ථායි

ප	ප	ප	ස්	බ	-	පයු	මප	ග	-	රි	ම	ප	බ	ප	-	
ප	රි	යේ	S	ප	S	යේය	නොෂ	වා	S	කේ	S	ස	ඡ	නී	S	
ප	-	ග්	-	ර	-	ස්	-	නි	නි	ස්	ස්	රි	බ	-	ප	
යේ	S	නා	S	මා	S	නො	S	ගැ	ණි	ය	න	ති	සී	S	ක්	
3	.	.		x				2				0				

තානාලංකාර

පමු	ප- ඩඩ	පමු	01.	ප්‍රේ	මප	වුනි	ධප	මප	ධුප	මුගු	රිසු	වුදු	මම	ප්‍රේ	වුදු	
පමු	ප- ඩඩ	පමු		ධ		x										
මප	ධ- ස්ථී	මප	02.	ප්‍රේ	ශ්රී	ස්ථී	ධප	ත්‍රිධ	පම	ශ්රී	ස්ථී	ප්‍රේ	මප	ධ- ස්ථී		
				ධ		x										

(ඉහත රාග දෙකෙන් එක් රාගයකට අදාළ වන සේ ස්ථායි කොටස ප්‍රස්තාර කිරීමට ලකුණු 04යි.)

(තානාලංකාර ප්‍රස්තාර කිරීමට ලකුණු 02යි.)

(මුළු ලකුණු 06යි.)

(ප්‍රශන අංක 01ට මුළු ලකුණු 20යි.)

02. (i) a - හෝරු රාගය b - බිභාරු රාගය

c - බිභාග් රාගය

d - හාගේශී රාගය

(රාග හතර නම කිරීමට ලකුණු $02 \times 04 = 08$ යි.)

(ii) c - බිභාග් රාගය

අන්තරා

ස	-	ග	(ස්)	-	ස	නි	ප	ප	ප	ස	-	ස	-	ස	-
බ	s	d	r	s	සි	ජ	ර	ලා	s	s	s	සි	s	s	s
ග	ම	ප	-	ග	ම	ග	ස	නී	-	ඡ	නී	-	නී	ස	-
ජ	ය	රා	s	ත	ර	සේ	s	දා	s	ම	නි	s	සි	කෝ	s
ග	ස	-	ස	නි	නි	ප	ප	-	ග	ම	ග	-	ස	-	-
d	වෙළ	s	d	මේ	s	හ	ර	වා	s	බ	ර	සේ	s	රේ	s
0				3				x				2			

d - භාගේෂ්‍රී රාගය

අන්තරා

ග	ම	ධ	නී	ස	-	ස	ස	නී	ස	රි	ස	නී	ස	නී	ධ
ජ	හ	සේෂ	ග	යේ	s	මො	රි	සු	d	භ	න	ලි	s	නී	s
-	ච	-	ධ	නී	-	ධ	ධ	ග	-	-	ම	ග	රි	-	ස
s	ව්‍යා	s	හේ	සේ	s	ත	න	කේ	s	s	ග	ර	ජා	s	ත
0				3				x				2			

(c, d රාග අතරින් එක් රාගයක අන්තරා කොටස ප්‍රස්ථාර කිරීමට ලකුණු 04යි.)

(iii) බහාර රාග විස්තරය

- මේලය :- කාලි
- ආරෝහණ :- නීඩ, ගම, පගම, ධනිස්
- අවරෝහණ :- ස්, නීප, මප, ගමරිස
- වාදී :- ම
- සංවාදී :- ස
- ජාතිය :- ජාඩ් - ජාඩ්
- ගාන සමය :- මධ්‍යම රාත්‍රිය
- මුබ්‍යාංගය :- මපගම, ද, නීස්

(එක් කරුණකට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 08 = 04$ යි.)

(iv) දිප්වන්දී තාලය

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
දා	බිං	-	දා	දා	බිං	-	තා	තීං	-	දා	දා	බිං	-
x			2				0			3			
ම'	ප	ධ	ප	-	-	-	ග	ම	රි	ස	-	-	-
ග	ම	ධ	නී	-	ධ	-	ස්	-	-	-	-	-	-

දිප්වන්දී තාලයට ගැලුපෙන සේ මෙම ස්වර ප්‍රස්ථාරය මිනුම ආකාරයකින් ලිවිය හැකි ය.

(යේකාව ප්‍රස්ථාර කර එහි ස්වර රවනාව ප්‍රස්ථාර කිරීමට ලකුණු 04යි.)

(ප්‍රශන අංක 02ව මුළු ලකුණු 20යි.)

03.	(i)	A - ඒක්තාල්	B - තබ්ලා	C - දාදරා	D - 6
E - x 0	F - ත්‍රිතාල්	G - වෙළතාල්	H - 12		
I - x 0 2 0 3 4	J - පබාවාජ්	K - ධමාර්	L - 14		

(එක් කොටසකට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 12 = 06$ යි.)

(ii) (a), (d) තාල දෙක - ඒක්තාල් හා වෛශතාල්

සමානතා

- එම තාල දෙක ම උත්තර හාරතීය සංගිත පද්ධතියට අයන් වේ.
- තාල දෙකෙහි ම මාත්‍රා 12 බැගින් යෙදේ.
- තාල දෙකෙහි ම විභාග ගණන කි.
- තාල දෙකෙහි ම තාල සංකේත $\times 0 2 0 3 4$ ලෙස යෙදේ.
- තාල දෙක ම විලම්හ ගායනාවන් සඳහා යොදා ගනියි.

අසමානතා

- ඒක්තාල් බ්‍ර්‍යාල් ගායනා සඳහා යොදා ගන්නා අතර, වෛශතාලය බුපද් ගායනා සඳහා යොදා ගනියි.
- ඒක්තාල් තබ්ලාවෙන් වැයෙන අතර, වෛශතාලය පබාවාජයෙන් වයයි.
- ඒක්තාල් දේකාව සංවෘත ව වාදනය කරන අතර, වෛශතාල් දේකාව විවෘත ව වාදනය කරයි.
- ඒක්තාල් හා වෛශතාල් යන තාල දෙකෙහි දේකාව වෙනස් වේ.

(සමානතා හා අසමානතා $03 \times 02 = 06$ යි.)

(iii) (e) තාලය - ධමාර්

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ක	දී	ට	දී	ට	දා	-	ගෙ	ති	ට	ති	ට	තා	-
x					2		0			3			

(තාලය ප්‍රස්තාර කිරීමට ලක්ෂු 02යි.)

(iv) ධමාර් ගායන ගෙලියේ ලක්ෂණ

- හින්දුස්ථානි සංගිත පද්ධතියට අයන් ගායනයකි.
- ධමාර් ගීත ගායනයේ දී තාල වාදනය සඳහා පබාවාජය යොදා ගනියි.
- රාඛා, ත්‍රිෂ්ණා, වර්ණනා සහ සාතු වර්ණනා සඳහා යොදා ගන්නා ගායන ගෙලියකි.
- ගීත ගායනයේ දී සම, දෙගුණ, තෙගුණ, සිවි ගුණ ආදි වශයෙන් ගුණ කරමින් ගායනය කරයි.
- ස්ථායි, අන්තරා, සංවාරි, අහෝග වශයෙන් කොටස් හතරකින් යුත්ත ව ගයයි.
- හෝලි උත්සවයේ දී ධමාර් ගීත ගායනය කරනු ලබයි.

(ගායන ගෙලිය නම් කිරීමට ලක්ෂු 01යි.)
(විශේෂ ලක්ෂණ 03ක් නම් කිරීමට ලක්ෂු 03යි.)
(මුළු ලක්ෂු 04යි.)

(v) (b) තාලය - දාදරා

විහාර් රාගයට අදාළ තානාලංකාරය

ගම	පති	ස්ත්‍රී	බප	මුග	රිස		ස්ත්‍රී	ස්ත්‍රී	බප	මුළු	ගම	රිස	
x			0				x			0			

(එක් රාගයකට අදාළ ව තානාලංකාරයක් ප්‍රවීමට ලක්ෂු 02යි.)
(ප්‍රශ්න අංක 03ට මුළු ලක්ෂු 20යි.)

II කොටස

04. (i) ආකාතාත්මක මෙහෙ ගි

- ගොයම් ගි :- උදේ සිටන් වකුව කොන්ද දිගැහැර පල්ලා
- නෙළම් ගි :- ඉපල් පිටින් ගහන අව්‍ය පිටට ඉහිර වන්නේ
- කමත් ගි :- ඔයිරසිර ඔයිරාමා කොළ මැඩපත් ඔයිරාමා
- දුල් ගි :- සන්තානම් පල්ලි යන්න ලේ ලකඩි ලේලේ

අනාසාතාත්මක මෙහේ හි

- ගැල් හි :- තණ්ඩල් දෙන්න දෙපොල් දක්කනවා
- පැල් හි :- වෙල් යායක ගොන් දෙන්නෙක් කකා උණී
- පතල් හි :- දුඩු අඩු ගා කරනා වැඩ රට වටියේ
- පාරු හි :- මල් මල් ඔය නා මල තෙලා විරෙන්
- බණර හි :- අම්මපල්ල බණරුන් අත වරද නැති

ඉහත හිත ආසාතාත්මක ව ගැයීමට සේතු

- ගායම්, නෙළම්, කමත්, දුල් යන හිත සාමූහික ව කරන කාර්යන් වීම.
- සාමූහික ව සිදු කරන එම කාර්යන්වල දී සියලු දෙනා ම එකවර ගායනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය
- ගායම්, නෙළම් ආදි හිත ගායනයේ දී බුම්බැඩිය වැනි තාල වාදා හාණ්ඩියක් යොදා ගැනීම.
- සාමූහික ව සිදු කෙරෙන මෙම හිත සැහැල්ලුවෙන් හා සතුවීන් ගායනය කිරීම.
- හිතවල ඇති පද රිද්මයානුකුල ලෙස නිරමාණය වී තිබීම.

අනාසාතාත්මක වීමට සේතු

- ගැල්, පැල්, පතල්, පාරු, බණර යන හිත ඒකල ව ගායනය කිරීම.
- එක් එක් කාර්යයේ ඇති දුෂ්කර බව නිසා නිදහසේ ඇද පැද ලෙලවා ගායනය කිරීම.
- ඒ අනුව හිතයේ තමාට රිසි තැන් හි නිදහසේ අදාළ යති යොදුම්න් ගායනය කිරීම.
- මෙම කාර්යන්ගෙන් බොහෝමයක් ද්වීප පුරා සිදු කෙරෙන අතර, රාත්‍රි කාලයේ දී ඇතිවන නිදිමත, වෙහෙසකර බව නිසා ද මෙම හිත අනාසාතාත්මක වේ.

(අනාසාතාත්මක හා අනාසාතාත්මක හි පාද ලිවීමට ලකුණු 02යි.)

(සේතු පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 06යි.)

(මුළු ලකුණු 08යි.)

(ii) ශ්‍රී ලංකාවේ ගාන්තිකර්ම හි

සකල සත්ත්වයා කෙරෙහි පැමිණෙන්නා වූ අට අනුවත් රෝග, තව අනුවත් ව්‍යාධී, දේශීය තුනක් අතුරු අන්තරාවන් දී, එකී රෝගාතුරයින්ගේ සරවාංගයට යෙළු, භුත, ප්‍රේත, පිසාවාදීන්ගෙන් වන්නා වූ සියලු දේශාන්දකාරයන්, ද අණවින, කොඩිවින, හදී පුනියම් යනාදිය කරණකාට ගෙන සිදුවිය හැකි විපත් හා විනාශයන් ද රවී, වන්දී, කුජ, බුදී, ගුරු, ගුතු, ගනී, රාජු, කේතු යනාදී තව ග්‍රහයින්ගෙන් සිදුවන අපල උපදුවයන් ද, මදුරු වසංගත, තියං සාගත, ඇස්වහ කටවහ දේශ ආදින් දුරින්හා කොට සෙනක් ගාන්තියක් සැලසීමේ අරමුණින් කරන කවර හෝ ක්‍රියාවත් ගාන්තිකර්මයක් ලෙස හැදින්විය හැකි ය.

"ගාන්ති" යන පදයෙන් සෙනත්, "කර්ම" යන පදයෙන් ක්‍රියාවත් හැඟවෙන හෙයින් ගාන්තිකර්ම යනු "සෙන සැලසීමේ ක්‍රියාවත්" යනුවෙන් සැලකීම යුත්ති සහගත ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශයන්හි ඒ ඒ ප්‍රදේශයට ආවේණික වූ ගාන්තිකර්ම විශාල සංඛ්‍යාවත් ඇත. එකී ගාන්තිකර්ම උඩිරට, පහතරට, සබරගමු යන දේශීය තාක්ෂණ සම්පූදායන් හා බැඳී පවතී. මෙම ගාන්තිකර්ම ප්‍රධාන වශයෙන් දෙවියන්, යකුන් සහ නවග්‍රහයින් මුල් කරගෙන පවත්වනු ලබයි. යකුන්ගෙන් පිහිට පතා කරන ගාන්තිකර්ම ලෙස සන්තියකුම, රටයකුම, සුනියම් යාගය, ඉරමුදුන් සමයම, මහ සොහොන් සමයම, මහකළ කුමාර සමයම හැදින්විය හැකි ය. දෙවියන්ගේ පිහිට පතා කරන ගාන්තිකර්ම ලෙස දෙවාල්මතු, ගම්මතු, පුනාමතු, හිනිමතු, ගරාමතු, කිරීමතු, බුතමතු, පිදුමතු, හත්දාමතු, තුන්දාමතු, යාතිකාමතු ආදිය දක්විය හැකි ය. තව ග්‍රහයින්ගෙන් සිදුවන අපල හා උපදුව සඳහා අත් බලී, අසුගැබී බලී, දියකොරහෙ බලී ආදිය හැදින්විය හැකි ය.

ඇදියිය වශයෙන් ගත් කළ අප රටේ ප්‍රවලිත ගාන්තිකර්ම කවර සමාජ මෙහෙවරක් ඉටු කරන්නේ ද යන්නත්, එවා හා සමාජය අතර කවර සබඳතාවයක් ඇත්තේ ද යන්නත් විමසා බැලීම වැදගත් ය. ගාන්තිකර්මයේ මූලික අරමුණ වූයේ පුජාරුයයි. එකී පුජාරුය තුළින් අපේක්ෂිත එලය වන්නේ පුද්ගල හෝ සමාජ අර්ථපිද්ධියයි. ගැමු කළාවන්ගෙන් බොහෝ ගණනාක් ප්‍රහවය ලබන්නේ මෙවැනි පුරා කර්මයන්ගෙනි.

මෙම ගාන්තිකර්ම හා බැඳී කවී ගායනා ද රාජියකි. එච් දෙවියන් උදෙසා, යකුන් උදෙසා කෙරෙන ආරාධනා, යාතිකා හා ආනුරෝගී මානසික සහනය උදෙසාවන ප්‍රහසනාත්මක හේ ආකාරයෙන් ද ඉදිරිපත් වේ. මල් යහන් කවී, කඩතුරා කවී ආදි වශයෙන් ගාන්තිකර්මවල එන හේ වර්ග සඳහා උදාහරණ සැපයිය හැකි ය.

ගාන්තිකර්මය හා සමාජය අතර ඇති සම්බන්ධතාවය විමසන විට පෙනී යන්නේ ගාන්තිකර්මය ප්‍රධාන මිනිස් අවශ්‍යතා දෙකක් පදනම් කොටගත්තක් බවයි. පළමු අවශ්‍යතාවය වන්නේ කෘෂිකාර්මික අර්ථ ක්‍රමයකට හිමිකම් කියන්නා වූ ශ්‍රී ලංකිය ගැමී සමාජයේ සාමාජිකයේ තමන් ලත් අස්වැන්නෙන් කොටසක් දෙවියන් සඳහා වෙන් කළේ ඉදිරි අස්වැන්න සාර්ථක කරගැනීමේ අභිමතාර්ථයෙනි. දෙවන අවශ්‍යතාවය වූයේ රෝගාපදාවලින් මිදීමයි. මේ අනුව බලන කළ ගාන්තිකර්ම යනු අපේ සමාජය තුළ පවතින විවිධ අවස්ථාවල දී සිදු කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන පූඩ්‍රියෙක් ලෙස සැලකිය හැකි ය.

(ගාන්තිකර්ම හිටු ලක්ෂණ පැහැදිලි කිරීමට ලක්ෂණ 08යි.)

(iii) සේ හේ

- සේ හේ යනු, උගත් බුද්ධීමත් වියතුන් විසින් නිර්මාණය කළ හේ විශේෂයකි.
- මෙම ගිනවල හාඡා ගෙයෙලිය සංකීරණ ය. ඒ සඳහා උපමා, උපමේය ආදි ලක්ෂණ යොදා ගනිමින් හේ පද නිර්මාණය කර ඇත.

දෙන :- ග්‍රන්තිල කාව්‍යයේ සැණුකෙකළ වැනුමේ හිත තුළ මෙම ලක්ෂණ දක්නට ලැබේ. බිමත් ව නටත් මිනිස්න්ගේ ස්වරුපය ග්‍රන්තිලයේ කනුවරයා වන වැන්තැවේ හිමියන් සඳහන් කරන්නේ මෙසේ ය.

"රගත් පුරා පිරු	විනින්
පුරත් තඹරු පෙනී සෙ	නෙතින්
පුවත් තොදුන බමනා	ගතින්
නටත් අයෙක් පුරා	මතින්"

මෙහි දෙවන හේ පාදයෙන් කියුවෙන්නේ බීමත් අයෙකුගේ දෙනෙන්වල පැහැය තද රතු නෙත්ම් පෙනිවලට සමාන බවයි.

- සේ හියේ පැවැත්ම හා විකාශනය සිදුවූයේ පොත්පත් ඇපුරිණි. එවැනි ගුන්ථ කිහිපයක් ලෙස සන්දේශ කාව්‍ය, ග්‍රන්තිල කාව්‍යය, ලෝවැඩ සගරාව, කාව්‍යෙකරය ආදිය හැඳින්විය හැකි ය.
- මෙම හිත නිර්මාණයේ දී කාව්‍ය නීති රීති අනුගමනය කිරීම තවත් විශේෂ ලක්ෂණයකි. එනම් එම්පමය, විවිධ විරිත්, විවිධ වන්දස් අනුගමනය කරමින් මෙම හිත නිර්මාණය වී ඇත.
- හිත සඳහා යොදාගත් නාද මාලා ද සංකීරණ හා සරල යන දෙඟාකාරයෙන් ම යුත්ත වේ.

(සේ හිටු ලක්ෂණ පැහැදිලි කිරීමට ලක්ෂණ 04යි.)

(ප්‍රශ්න අංක 04ට මුළු ලක්ෂණ 20යි.)

05. (i)	A - තුරුති	B - තබ්ලාව	C - ක්විකාර මඩ්ව
D - කර්ණාක සංගිතය	E - සෞකරි	F - ගැටබෙරය	
G - සබරගමු වන්නම්	H - ගැමී සංගිතය (සබරගමු ගාන්තිකර්ම නාද මාලා)	I - උඩරට වන්නම්	
J - ගැටබෙරය	K - සෞකරි	L - ගැමී සංගිතය	
M - තුරුති	N - රංග ගාලාව	O - උත්තර හාරතීය	
P - යක්බෙරය			

(එක් කොටසකට ලක්ෂණ $\frac{1}{2} \times 16 = \text{ලක්ෂණ } 08යි.)$

(ii) උඩරට වන්නම්

- මහනුවර යුගයේ ප්‍රවලිත වූ සේ හේ විශේෂයක් ලෙස උඩරට වන්නම් හැඳින්විය හැකි ය.
- උඩරට වන්නම් ගණනින් 18ක් ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.
- වන්නම්වල තනු නිර්මාණය සඳහා ශ්‍රී වීර පරාතුම නරෝන්දසිංහ රාජ සමයේ එම රජ සභාවේ ක්විකාර මඩ්ව සේවය කළ කේරුලයේ සිට පැමිණි ගණිතාලංකාර නම් ද්‍රව්‍ය සංගිතයැයාගේ සහාය ලබාගෙන ඇත.
- උඩරට වන්නම්වලින් සපාණික සහ අප්‍රාණික වස්තු වර්ණනා කර ඇත. සපාණික සතුන් ගෙන වර්ණනා කරන ලද වන්නම් කිහිපයකි. එනම් ගේගා, තුරගා, හනුමා වැනි වන්නම්. අප්‍රාණික වස්තු වර්ණනා කළ වන්නම්කි, තෙවරෝධී වන්නම්.

- උඩිරට වන්නම් කොටස් පහකින් යුත්ත වේ. තානම, කවිය, කස්තිරම, සීරුමාරුව, අඩවිව යනු ඒවා වේ.
- මුල් කාලයේ දී වන්නම් ගායනා විශේෂයක් ලෙස පැවති අතර, පසු කාලීන ව එය නාර්තනය සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.
- වන්නම් බිජි වී ඇත්තේ දකුණු ඉත්දීය දුවේඩ ආභාසය ඇපුරිනි. ඒ සඳහා උදාහරණ ලෙස වන්නම් සඳහා යොදාගෙන ඇති නම් දැක්විය හැකි ය. එනම් රෝඩ්, මුසල්බි, නෙශයයි ආදී විශයෙනි.
- වන්නම් සඳහා යොදාගත් සංගිත ආභාසය වන්තේ දකුණු ඉත්දීය කරණාටක සංගිත ආභාසයයි. එයට උදාහරණ ලෙස පුරුපති වන්නමේ ස්වර පරාසයේ පූල්ල් බව ගෙනහැර දැක්විය හැකි ය.

(උඩිරට වන්නම් සම්ප්‍රදායේ විශේෂ ලක්ෂණ ලිවීමට ලකුණු 05පි.)

(iii) සොකරි රංග සම්ප්‍රදායේ සංහිතමය ලක්ෂණ

- සොකරි හිත සඳහා උඩිරට ගාන්තිකර්ම හි තනුවල සංගිත ආභාසය ලැබේ ඇත.
- සොකරි කවි පාද සතරකින් යුත්ත වන අතර, ඒ සඳහා ඒකාකාරී නාද රටා යොදාගෙන ඇත.
- හි තනු සඳහා යොදාගත් ස්වර පරාසය පමු ය. එනම් ස්වර තුනක්, හතරක් පමණ යොදාගෙන ඇත.
- හිත සඳහා යොදා ගන්නා ප්‍රධාන තාල වාද්‍ය හාණ්ඩිය ගැටුවෙරයයි. සමහර පළාත්වල ඒ සඳහා දුටුල හාවිත කරන අතර, වන්නියේ දී උඩික්කිය වයනු ලබයි.
- හිත උච්ච ස්වරයෙන් ගයනු ලබයි.

(සොකරි රංග සම්ප්‍රදායේ සංහිතමය ලක්ෂණ ලිවීම සඳහා ලකුණු 04පි.)

(iv) තුරුති සඳහා දායක වූ කිහිපදෙනෙක්

• වියුත්වනාත් ලවිඡි	• අඩුදුල් සතාර	• බඩි. සතාසිවම්	• ජටා ගංකර්	• අමිර බාන්
- (තුරුති සඳහා දායකවූවන් කිදෙනෙකු නම් කිරීමට ලකුණු 03පි.)
(ප්‍රශ්න අංක 05ට මූල් ලකුණු 20පි.)

III කොටස

06. (i) ගායන සමය

- රාගයක් ගායනා කිරීමට පුදුසු වේලාව ගායන සමය නැතහෙත් ගාන සමය ලෙස හඳුන්වයි.
  - මෙහි දී ද්‍රව්‍යෙහි පැය 24 කොටස් දෙකකට බෙදනු ලබයි. එනම් මධ්‍යහේත්තා 12 සිට මධ්‍යම රාත්‍රී 12 දක්වා පුරුව ප්‍රථම හාගය ලෙස ද, මධ්‍යම රාත්‍රී 12 සිට මධ්‍යහේත්තා 12 දක්වා දෙවන හාගය ලෙස ද හඳුන්වයි.
  - මෙන් ප්‍රථම හාගය පුරුව හාගය යනුවෙන් ද, දෙවන හාගය උත්තර හාගය යනුවෙන් ද හඳුන්වනු ලබයි.
  - ද්‍රව්‍යෙහි පැය 24 ප්‍රහර 8 කට බෙදා දක්වයි. එක් ප්‍රහරයකට පැය 3ක් යොදා ගනියි. මෙම ප්‍රහරයන් 8 දිවා ප්‍රහරයන් සහ රාත්‍රී ප්‍රහරයන් ලෙස වෙන්කොට ඇති. එම ප්‍රහර 8 නම්;
    1. දිවා ප්‍රථම ප්‍රහරය (පේ.ව. 6 - පේ.ව. 9 දක්වා)
    2. දිවා දෙවන ප්‍රහරය (පේ.ව. 9 - මධ්‍යහේත්තා 12 දක්වා)
    3. දිවා තෙවන ප්‍රහරය (මධ්‍යහේත්තා 12 - ප.ව. 3 දක්වා)
    4. දිවා සිවිවන ප්‍රහරය (ප.ව. 3 - ප.ව. 6 දක්වා)
    5. රාත්‍රී ප්‍රථම ප්‍රහරය (ප.ව. 6 - රාත්‍රී 9 දක්වා)
    6. රාත්‍රී දෙවන ප්‍රහරය (රාත්‍රී 9 - මධ්‍යම රාත්‍රී 12 දක්වා)
    7. රාත්‍රී තුන්වන ප්‍රහරය (මධ්‍යම රාත්‍රී 12 - පේ.ව. 3 දක්වා)
    8. රාත්‍රී සිවිවන ප්‍රහරය (පේ.ව. 3 - පේ.ව. 6 දක්වා)
  - ගාන සමය කිරීමේදී ඒ රාගයන්හි යෙදෙන ස්වර ඉතා වැදගත් ය.
- දදා :- කොම්මල රිඛ ඇතුළත් රාග
        අද්ද රි ඔ ඇතුළත් රාග

- රාග ගාන සමය තීරණය කිරීමේදී මධ්‍යම ස්වරය පුධාන වේ. ඇද්ධ මධ්‍යමය සහිත රාග උදේ කාලයේදී ගයයි. නීවු මධ්‍යමය සහිත රාග රාත්‍රි කාලයේදී ගයයි. එමතිසා මධ්‍යම ස්වරය සමය දරුණකය නැතහෙත් අර්ථ දරුණක ස්වරය ලෙස ද හඳුන්වනු ලබයි.

(ii) හාත්කණ්ඩේ පඩිතමා

මෙතුමා බොම්බායේ බාලකේශ්වර ගමේ දී වර්ෂ 1860 අගෝස්තු 10 වන දින උපත ලැබේය. මෙතුමා කුඩා කළ පටන් ම සංඝිතයට ඇල්මක් දැක්වීය. අති දූෂ්‍ය බටනළා සහ සිතාර වාදකයෙකු. ලෙස ද මෙතුමා ප්‍රකට ය. සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයෙන් ද ඉහළට ගිය මෙතුමා 1887 දී නීතියෙකු ලෙස සමත් වී එම වෘත්තියේද කළක් යෙදී ඇත. මෙතුමා සංඝිත ග්‍රන්ථ රාජියක් ලියන ලදී. එම ග්‍රන්ථ අතර,

- හින්දුස්ථානි සංඝිතය පිළිබඳ කාණ්ඩ කින් යුත් ක්‍රමික් ප්‍රස්ථක් මාලිකා ග්‍රන්ථය
- අභිනව රාග මංඡල
- රාග තත්ත්ව විබෝධ
- හින්දුස්ථානි සංඝිත ගාස්තුය කිහිපයකි.

මෙතුමා විසින් බිඟි කළ සංඝිත ආයතන ද කිහිපයකි. ඒවා නම්,

- වර්තමාන හාත්කණ්ඩේ සංඝිත විද්‍යා පියා ලෙස හඳුන්වන ලක්නව් මාරිස් කොලේජ්
- බැරෝධා සංඝිත විද්‍යාලය
- ග්වාලියරුනි මාධ්‍ය සංඝිත විද්‍යාලය
- නාග්පුරු සංඝිත විද්‍යාලය වේ.

එසේ ම සංඝිතයට අදාළ ගාස්තුය කරුණු විධිමත කිරීම සඳහා විමින් ප්‍රදේශවල සංඝිත සම්මේලන පවත්වා ඇත. ඒවා නම්,

- 1916 බැරෝධා නගරයේ ප්‍රථම සම්මේලනය
- 1918 දිල්ලිනි දී පැවැත් වූ සම්මේලනය
- 1919 බරණුය දී පැවැත් වූ සම්මේලනය
- 1924 ලක්නව් දී පැවැත් වූ සම්මේලනය

මෙතුමා විසින් කරන ලද තවත් සුවිශේෂී සේවාවන් කිහිපයක් පහත දක්වේ.

- හින්දුස්ථානි සංඝිතයේ එන රාග සියල්ල මෙල 10ක් මත වර්ගිකරණය කිරීම.
- ලක්ෂණ ගිත, ස්වර මාලිකා, මුළුද්, ධමාර ගායන ප්‍රකාර රවනා කොට ග්‍රන්ථවලට ඇතුළත් කිරීම.
- ගාන සමය අනුව උදය සන්ධි ප්‍රකාශ හා සන්ධිය සන්ධි ප්‍රකාශ ලෙස රාග වර්ගිකරණය කිරීම.

(iii) කවිකාර මඩුව

මහනුවර යුගයේ රාජ සහාව හා සම්බන්ධ සංඝිත හා නැවුම් ආයතනයක් ලෙස කවිකාර මඩුව හැඳින්විය නැතිය. පොලොන්නරු යුගයෙන් ඇරෙහින රාජසහා සංඝිතය විවිත වන්නේ ශ්‍රී විර පරාතුම නරේන්ද්‍රසිංහ රජුගේ කාලයේ පිහිට වූ කවිකාර මඩුව හේතු කොටගෙනයි. ඉන්පසු ව එම කවිකාර මඩුව ශ්‍රී විතුම රාජසිංහ සමය දක්වා ම අඛණ්ඩ ව පවත්වාගෙන යන ලදී. කවිකාර මඩුවේ සේවය කළ ගණිතාලංකාර, නාරසිංහ, අලගනායිදු වැනි කරණාවක සංඝිතයෙන් සංඝිතයට සුවිශාල මෙහෙයක් සිදු කරන ලදී.

කවිකාර මඩුවේ ගායනා කළ ගිත අතර ප්‍රශ්න ශී, හටන් ශී, විරහ ශී, වන්නම්, සවිදම් සුවිශේෂී වේ. මෙම ගායනාවන් සිදු කරන ලද්දේ රජ ඉදිරිපිට අංග වලන සහිත ව ය. මෙයින් ප්‍රශ්න සුවිශේෂ වේ. රජ ඉදිරියේ ප්‍රශ්න ගායන සඳහා විශේෂ ගායන කණ්ඩායමක් සිටි අතර, මවුන් වන්දීහටියින් ලෙස හඳුන්වයි. රජ ඉදිරියේ මුහුගේ ග්‍රන් වරණනා කරමින් ගායනා ඉදිරිපත් කර රජගෙන් තාන්න මාන්න පවා ලබා ගැනීමට මොවුන් සමත් වී ඇත.

(iv) සංගිතය බේතොට්ටන්

ත්‍රි.ව. 1770 දෙසැම්බර් 16 වන දින ජර්මනියේ වොන් කුට්ටර උපත ලැබේය. මොහුගේ සම්පූර්ණ නාමය වන්නේ උඩ්විගේ වැන් බේතොට්ටන් ය. ලදරු වියේ සිට ම සංගිතය පිළිබඳ සහජ දක්ෂතාවක් පළකළ බේතොට්ටන්ගේ මුල් ම ගුරුවරයා වූයේ මොහුගේ පියා ය. ඉන්පසු කාලවල දී හයිඩන් සහ මෝසාර්ට් යන අයගෙන් සංගිතය හදාරා ඇත. බේතොට්ටන්ගේ සංගිතයේ විශේෂ දක්ෂණය වූයේ මෙයට පෙර තොටු විරු සංගිත හාන්ච් රාජියක් මොහුගේ සිමිනි සඳහා යොදා ගැනීමයි. මොහුගේ සිමිනි අතර ඉතා වැදගත් නිර්මාණ ලෙස,

- එරෝයිකා - E^b - Major - No 3

- පැස්ටෝරල් - No - 6

- කෝරල් - No - 9 යන සිමිනි හැඳින්විය හැකි ය.

මොහු විසින් සිමිනි 9ක් ද, මවලරස් 11ක් ද, වයලින් සහ පියානේ කන්වෙටෝ 5ක් ද, තත් වාදා ක්වාට්ටස් 16ක් ද, පියානේ පියෝ 9ක් ද නිර්මාණය කර ඇති බව කියවේ. මෙතුමා විසින් නිර්මාණය කළ කෝරල් සිමිනිය මොහු බේතිරෙකු බවට පත්වීමෙන් පසු නිර්මාණය කළ සිමිනිය ලෙස හඳුන්වයි. මෙතුමා රෝන්ටික්වාදියෙකු මෙන් ම පුරෝග්‍රා සංගිත ඉතිහාසයේ අවසාන සම්භාව්‍ය සංගිතයෙන් ද හඳුන්වයි.

(v) කරණාටක සංගිතය

හාරතීය සංගිත පද්ධතිය කොටස් දෙකකට අනුව බෙදා වර්ග කර දක්වා ඇත. එයින් එක් කොටසක් ලෙස කරණාටක සංගිත පද්ධතිය හැඳින්විය හැකි අතර, අනෙක් කොටස උත්තර හාරතීය සංගිත පද්ධතියයි. මේ අතරින් කරණාටක සංගිතය මූලික ස්වර 12ක් ඇසුරින් නිර්මාණය වී ඇත. එහෙත් එම ස්වර නාමික ව 16ක්. කරණාටක සංගිත පද්ධතියේ රාග නිර්මාණය වී ඇත්තේ මේල 72ක් මිනි. එම මේල 72 කරණාටක සංගිත පද්ධතියට හඳුන්වා දී ඇත්තේ ව්‍යාපෘති මුළු පඩිතුමා විසිනි. කරණාටක සංගිත පද්ධතිය තුළ සෙරව මේලය ලෙස හඳුන්වා දී ඇත්තේ "මායා මාලව ගොල ය." එම මේල ස්වර ලෙස හඳුන්වන්නේ ස රි ග ම ප ද නි ස යන ස්වරයයි.

කරණාටක සංගිත පද්ධතිය දක්ෂිණ හාරතීය සංගිතය ලෙස ද හඳුන්වයි. දක්ෂිණ හාරතීය සංගිත පද්ධතිය තුළ ඇති විවිධ ගායනා ගෙලින් ලෙස වර්ණම්, පදම්, කීර්තනම්, තිලානා හැඳින්විය හැකි ය. කරණාටක සංගිත පද්ධතියේ ගායනා ගෙලින්වල ආකෘතින් ලෙස පල්ලවී, අනු පල්ලවී, ගරනම් වැනි අංග හැඳින්විය හැකි ය. මෙම සංගිත පද්ධතියේ තාලය මූල්කර ගෙන රාග නිර්මාණය වේ.

කරණාටක සංගිතයේ තාල 175ක් ඇති අතර, ඒ සියල්ල හාවිතයේ පවතී. එම තාල 175 ගොඩනැගෙන්නේ මූලික තාල 7ක් සහ ජාති 5ක් මතයි. මෙම සංගිත පද්ධතියේ ප්‍රධාන තාල වාදා හාන්ච් වෘද්‍යා වන අතර, ප්‍රධාන ස්වර වාදා හාන්ච් විණාවයි. මිට අමතර ව තාම්පුරා, නාදස්වරම්, ස්වම් වැනි හාන්ච් ද යොදා ගනියි. ගායනයේ දී ගමක් ගෙලිය සුවිශේෂ ව යොදාගනු ලබයි. එමනිසා ස්වර උච්චාරණය සහ ගායනයේ දී හඳු උත්පාදනය ද වෙනස් වේ.

(vi) ව්‍යුරුංග ගායන ගෙලිය

උත්තර හාරතීය ගායන ගෙලියකි. හාරතීය සංගිතයට අයත් අංග සතරක් එම ගායන ගෙලියෙහි ඇතුළත් ව ඇති. එම අංග හතර

- බ්‍රාල්
- තරාණා
- සරගම්
- ත්‍රිවට්

යන අංගයි.

බංගල් ලක්ෂණ ලෙස සෙරවී රාගයට අයත් ව්‍යුරුංග හිතයේ ඇතුළත් වන බංගල් දක්ෂණ ලෙස දැකිය හැකි ය. උදා :- ව්‍යුරුංග ගායේ වහු දිස් පුර තාල වැනි හිත කොටස්

තරාණ ලක්ෂණ ලෙස එම ශිනයේ ඇතුළත් අදහස් ප්‍රකාශ තොවන දිරි දිරි තෝම් දිනෝමිත නන දෙමේ වැනි ශින කොටස් ගත හැකි ය.

සර්ගම් ලක්ෂණ ලෙස එම ශිනයේ ගායනය කරන ස්වර කොටස් ගත හැකි ය.

ලදා :- ධ - ම, ධ / - නි ස් - / ස්ග් රිග් +, ස්රී / නිස් + - මනි පඩු

ත්‍රිවච්ච ලක්ෂණ ලෙස ශිනය තුළ යෙදෙන තබාලා ලක්ෂණ හැදින්වීය හැකි ය.

ලදා :- ධ නිරි කිවූ තතු / නිරි කිවූ තතු නිරි / නිරි කුතු නිරි කිවූ / තුම් තුම් නිට කත වැනි තබාලා ලක්ෂණ

මෙම වතුරංග ගායන ගෙශලිය මෝගල් යුගයේ නිර්මාණය වූ ගායන ගෙශලියක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය.

(එක් මාත්‍රකාවකට ලකුණු 05 බැංකින් කොටස් 04කට පිළිතුරු ලිවීමට ලකුණු 20යි.)

07. (i) C Major Scale , 4/4 Time Signature (ලකුණු 02යි.)

(ii) ග ග ග රිස් / රි - - නිස් / ර නිස් ර නිස් / ග - - - /

ප ප ප මුග් / ම - - මුප් / ධ මුප් ධ මුම් / ග - - - /

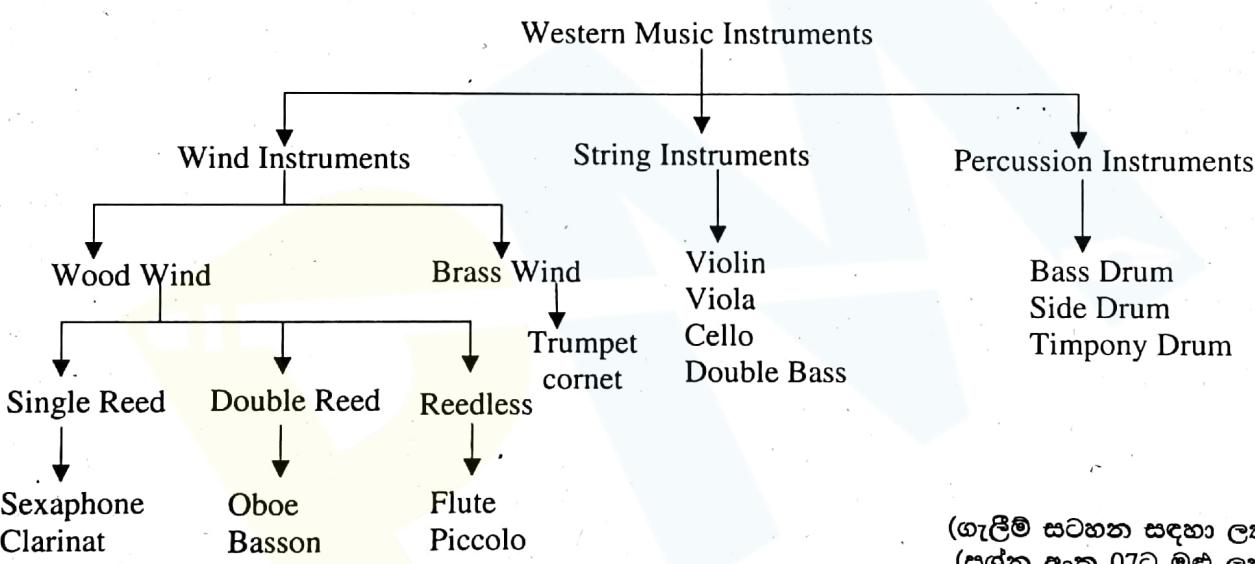
(ලකුණු 04යි.)

(iii) ධ ධ ධ පුම් / ප - - ගම් / ප ගම් ප ගම් / ධ - - - /

ස් ස් ස් නිඛ් / නි - - නිස් / ර් නිස් ර් ස්නි / ධ - - - /

(ලකුණු 04යි.)

(iv)

(ගැලීම් සටහන සඳහා ලකුණු 10යි.)
(ප්‍රශ්න අංක 07ට මුළු ලකුණු 20යි.)

08. (i) (a) ශ්‍රී ලංකාවේ ගුම්ගෝන් සංගිතය

• ආරම්භය :- 20 වන සියවසේ ප්‍රථම දැකය තුළ ගුම්ගෝනයේ ලංකාගමනය සිදු විය. එනම් වර්ෂ 1903 දී පමණ ය. ලංකාවේ මුල් ම තැබීගත කළ ශිත ලෙස අසන්නට ලැබුණේ තුරුති ශිතයි. සි. දොන් බස්තියන්, නීතියා ජේත්න් ද සිල්වා, නීතියා වාර්ල්ස් ඩයස් විසින් නිර්මාණය කරනු ලැබූ රෝමිලින් හෙවත් දිවා කුසුම, සිරිසග බේ, ශ්‍රී විතුම, රාමායණය, පද්මාවති වැනි තුරුතිවලට අයන් ශිත මුලින් තැබීගත කරන ලදී.

• අනුකාරක තතු :- ගුම්ගෝන් ශිත සඳහා දුව්චි හි තතු, හින්දී හි තතු මෙන් ම ඉංග්‍රීසි හි තතු ද යොදාගෙන ඇත. හින්දී අනුකාරක හි කිහිපයකි.

- ★ දුල් සල්වනේ ලක්ල - වල වල්නේ නො ජවාන්
- ★ මහා බෝධි මුල් - අඛ තෙරේ ශිවා
- ★ ජ්‍රේම ද්‍යාබර ස්වාමි - කෝනා තුළේ සම්රාදේ
- ★ සිරි බුද්ධගයා - කිවි ප්‍රමාන් ගිරේ

ඉන්පසු හේ තහු සඳහා රාගධාරී සංගිතය යොදාගත් අවස්ථා ඇත.

- ★ පිට දීප දේශ - පිළි රාගය
- ★ විසෙහි විස සඳහා ලෝකේ - දුර්ගා රාගය
- ★ ශ්‍රී රාජුල හිමිගේ නාමේ - දුර්ගා රාගය
- ★ මූණි නාන්දන සිරි - හෙරවී රාගය
- ★ රාජ පණ්ඩිත නාග විමානේ - ආසාවරි රාගය
- ★ අඩු කලේ සෙලවීම නිසා - තිලකකාමෝද් රාගය

- ස්වතන්තු නිරමාණ :- ගැමගෙන් යුගයේ බොහෝ විතුපට හිත ස්වතන්තු නිරමාණ විය. එවැනි හිත කිහිපයකි. මොහොමධි ගුවස් සහ ඩී.එස්. පෙරේරා විසින් නිරමාණය කරන ලද යාන්ත මේ ර යාමේ හිතය සහ ප්‍රිති ප්‍රිති හිත එසේ ම ස්වතන්තු හිත අතර දේශාහිමානී හිත, මව් ගුණ හිත, ආගමික හිත සහ සෞන්දර්යය, ප්‍රේමය, හක්තිය දත්තවන හිත ද විය. එවැනි හිත කිහිපයකි.

- ★ දුඩී කළ මාතා
- ★ විලේ මලක් පිහිලා
- ★ කේප වන්නේ ඇයි
- ★ ඇසේ මලුර ජ්වනයේ වැනි ගිතා

- ගායක ගායිකාවන් :-
- ★ ගේටා ජෙනට් ද සිල්වා
- ★ එන්. රෝමිලස් ද සිල්වා
- ★ රුක්මණී දේවි
- ★ ලක්ෂණ බායි
- ★ බඩිලිඩ්. ඩී. අමරදේව යන ගායක ගායිකාවන් හැඳින්විය හැකි ය.
- ★ එවැනි. ඩිඩ්. රුපසිංහ
- ★ ජේ. සාදරස් ද සිල්වා
- ★ එඩ්. ජයමාන්න
- ★ ආනන්ද සමරකේන්න්

- සංගිත ආභාස, ව්‍යාද්‍ය භාණ්ඩ හා තාක්ෂණික මෙවලම් :-
- ගැමගෙන් හිත සඳහා යොදාගත් සංගිත ආභාස ලෙස හින්දුස්ථානි සංගිතය, කර්ණාවක සංගිතය, විංග සංගිතය හා ඉංග්‍රීසි සංගිතය හැඳින්විය හැකි ය. හිත සඳහා යොදාගත් සංගිත භාණ්ඩ ලෙස පියානෙශ්, මැන්බලින්, ක්ලැරිනට්, ශිවාර්, වයලින් ආදී සංගිත භාණ්ඩ හැඳින්විය හැකි ය. යොදාගත් තාක්ෂණික මෙවලම් ලෙස ගැමගෙන් යන්තු, ගැමගෙන් තැටි, මපිකුගෙන් ආදිය හැඳින්විය හැකි ය.
- ගැමගෙන් හිත සඳහා යොදාගත් පදමාලා අර්ථවත් ය. එසේ ම උපදේශාත්මක බවක් ගැඹු ව ඇත. උදා :- දුඩී කළ මාතා, පිනමුකේ කඩ ගෙය්, යාන්ත මේ ර යාමේ වැනි හිත හෙළ බස යොදාගෙන හිත නිරමාණය වී ඇත. සුතිල් යාන්ත සහ ආනන්ද සමරකේන් වැනි අයගේ හිත මේ සඳහා උදාහරණ ලෙස ගත හැකි ය. සරල පදමාලා යොදාගෙන තිබීම ද මේ පද රවනාවන්හි දැකිය හැකි විශේෂතාවකි.
- උදා :- සුවද රෝස මල් නොලා

(b) ශ්‍රී ලංකාවේ විතුපට සංගිතය

- ආරම්භය
- ආරම්භක දැයකය ලෙස සැලකෙන්නේ 1948 සිට 1956 දක්වා ය. එම හිත දකුණු ඉන්දිය ආභාසය ලබාගෙන විතුපට සඳහා නිරමාණය වී ඇත. මුල් කාලයේ ද තිරගත වූ විතුපට සංඛ්‍යාව 40ක් පමණ වූ අතර, ඉන් 30ක් පමණ ම තැනුණේ දකුණු ඉන්දියාවේ වීම මෙයට හේතු වශයෙන් සැලකිය හැකි ය. මෙය ආරම්භ වූ කාලයේ විතුපට තිශ්පාදනය සහ අධ්‍යක්ෂණය සඳහා යොදා ගැනුණේ ද දකුණු ඉන්දිය පිරිසයි.

- අනුකාරක තත්ත්ව :- කඩවලුණු පොරොන්දුව, උමතු විශ්වාසය, කැලු හඳු, සුජාතා වැනි විතුපට නිර්මාණය වූයේ ද්‍රව්‍ය විතුපට සිංහලයට පරිවර්තනය කිරීමෙනි. එමනිසා මෙම විතුපටවල ගිත සඳහා දමිල හි එලෙසින් ම යොදා ගැනුණි.
- ස්වතන්ත්‍ර නිර්මාණ :- වර්ෂ 1947 දී මොහොමඩ් ග්‍රැස් විසින් අශේෂකමාලා සහ සැගවුණු පිළිතුරු යන විතුපට දෙක ස්වතන්ත්‍ර නිර්මාණ ලෙස ඉදිරිපත් කෙරුණි. වර්ෂ 1957න් පසු එලෙසින දෙවන දශකය විතුපට සංගිතයේ සාධනීය අවස්ථාවක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. හි රචනා, තිර රචනා, සංගිත අධ්‍යක්ෂණය ආදි සියල්ල මෙරට ශිල්පීන් සම්බන්ධ කරගෙන සිදුවුණි. මෙහි දී රේඛාව විතුපටය සුවිශේෂී ස්ථානයක් ගනියි.
- ගායක ගායිකාවන් :- සමහර විතුපට සඳහා කණ්ඩායම් ගිත යොදා ගැනීණි. එවැනි විතුපට කිහිපයක්, ඒවා නම් දෙලොවක් අතර, දුනුපු මලක් සහ දුලිකා
- සංගිත ආහාස, වාද්‍ය හා ස්ංඝ හා තාක්ෂණික මෙවලම් :- මුල් යුගයේ සිට ම විතුපට සංගිතය සඳහා විදේශීය සංගිතය මෙන් ම බටහිර හා දේශීය සංගිතයේ ආහාස ලැබේ තිබුණි. සමහර විතුපට සඳහා අපරිදි සංගිත හා ස්ංඝ යොදා ගන්නා ලදී. එමෙන් ම විද්‍යුත් සංගිත හා ස්ංඝ සහ විවිධ සංගිත මෙවලම් යොදාගෙන සංගිතය නිර්මාණය විය.
- පද රචනාවන්හි විශේෂතා :- සමහර හි පද ස්වාධීන පද රචනා ලෙස බිජි විය. බොහෝ ගිත සඳහා කට් ආකෘතියට බැඳුණු හි පද මාලා තිබුණි.

(c) ශ්‍රී ලංකාවේ කණ්ඩායම් සංගිතය

- ආරම්භය :- වර්ෂ 1960 දශකයේ පමණ කණ්ඩායම් ගිත ආරම්භය සිදු විය. සිංහල කණ්ඩායම් සංගිතයේ පුරෝගාමීය ලෙස සැලකෙන්නේ ලොස් කැබිලෙරෝස් කණ්ඩායමේ නායකයා වූ නෙවිල් ප්‍රතාන්දු වේ. මුළුන් ම ගැයු ශිතය වන්නේ සි. රී. ප්‍රනාන්දු මහතාගේ මල්බර හිමිදිරියේ යන හිතයයි.
- අනුකාරක තත්ත්ව :- කණ්ඩායම් ගිතවල බැඳුල ව ඇත්තේ ස්වතන්ත්‍ර නිර්මාණයි. ඉදින් ඉංග්‍රීසි ගිතවල ආහාසය වනු ලෙස යොදාගෙන ඇති.
- ස්වතන්ත්‍ර නිර්මාණ :- ★ මුළු ගත ම වෙනෙසුණා ★ මාමේ අපේ කජ මාමේ
★ නැළවෙන මව උතුලේ ★ ගයන ගැයුම් රගන රැගුම්
★ මල්බර හිමිදිරියේ ★ උචිරට මැණි මේ මනහර කදුරට තිලකේ
වැන ගිත ස්වතන්ත්‍ර ගිත ලෙස සැලකිය හැකි ය.
★ ලා සිලොනියන්ස් ★ මුන්ස්ටෝන් ★ ලොස් කැබිලෙරෝස්
★ ධර්මරත්න සහෝදරයෝ ★ ත්‍රී සිස්ටරස් ★ සමනාලයෝ
★ ලාබම් බාස් ★ මී මැස්සෝ
- ගායනා කළ කණ්ඩායම් :- ★ නොයෙල් රණයිංහ ★ නෙවිල් ප්‍රනාන්දු
★ රැක්මණී දේවි ★ ඉන්ද්‍රාණී පෙරේරා
★ ඇනස්ලි මාලේවනා ★ ක්ලැරන්ස් විශේෂිතයන
★ අයිරාංගනී පෙරේරා ★ මල්ලිකා පෙරේරා
- ගායක ගායිකාවන් :- කණ්ඩායම් ගිත සඳහා යොදාගත් ප්‍රධාන සංගිත ආහාසය වන්නේ ස්ථායුද්ධ සංගිත ආහාසයයි. මිට අමතර ව ලතින් ඇමරිකානු සහ බටහිර සංගිත ආහාසය සමහර ගිත සඳහා යොදාගෙන ඇති.
- සංගිත ආහාස :- ගිටාර, වයලින්, මර්කාඡ්, කොංගෝ වූමිස්, එකෝවියන් වැනි සිමිත හා ස්ංඝ ප්‍රමාණයක් යොදාගෙන ඇති.
- වාද්‍ය හා ස්ංඝ :- මුළු කාලයේ මයිකුලෝන් හාවිතයෙන් තොර ව ගායන වාද්‍ය ඉදිරිපත් කළ අතර, පසු කාලීන ව කන්ටුක් මයිකුලෝන් යොදාගෙන ඇති.
- තාක්ෂණික මෙවලම් :-

- පද රවනාවන්හි
වියෙෂණය

- සරල පද මාලා සහ ආකර්ෂණීය රිද්ම රටාවලින් යුත්ත වේ. තේමාවන් සඳහා සරල සිදුවීම්, කාලීන සිදුවීම් යොදා ගැනීම. විවිධ හාජාවන්ගෙන් රවිත ශිත නිරමාණය මෙම පද රවනාවන්හි වියෙෂ ලක්ෂණ විය.

(a, b, c යන මාත්‍යකා අතරින් තෝරාගත් ඕනෑම මාත්‍යකා දෙකකට ලකුණු 08 × 02 = 16පි.)

- (ii) හංස රාජීනි යන ශිතයේ ගාස්ත්‍රීය සංගිතමය ලක්ෂණ

තුනන සරල ශිත ක්ෂේත්‍රය තුළ රාගාක්‍රිත ව නිරමාණය වී ඇති සරල ශිත බොහෝමයක් ඇතේ. ඒ අතරින් ඉතාමත් ප්‍රබල ලෙස ගාස්ත්‍රීය සංගිතයට අදාළ රාගයක් වන මාලකොන්ස් රාගය අසුරින් නිරමාණය කර ඇති ජනප්‍රිය ශිතයකි, සූතිල් එදිරිසිංහ මහතා විසින් ගායනය කරන ලද "හංස රාජීනි" යන ශිතය. මාලකොන්ස් රාගය හෙරවී මේලයෙන් උපන් ඉතාමත් අලංකාර වූ රාගයකි. මෙම රාගයේ රී සහ ප යන ස්වර දෙක වර්ණනය. ඒ අනුව ග, ඔ, නි යන ස්වර තුන කේමල ව රාගයේ යොදාගෙන ඇතේ. මෙහි රාගාංග ලෙස
ග ම ඔ, ම ඔ නි ඔ, ග ම ග ය, තු ය, ඔ තු ය ය යනාදී ස්වර සංග්‍රහ යෙදේ.

ස්	ස් නි ධ නි	ස් - - -	- - යනි ස්නි	දි ද ග ම ග
හු	ස රා ය පි	නී ය ය ය	ස ය ය ය ය ය ය	දි ද ය ය ය ය ය
	ස ම - ග	ද - ම නි	- ද ද නි	ස - - ස
	න මෝ ය ප	නී ය ය ර	ඩ ය නි ය	දේ ය ය ය ය
	ස් නි ධ නි	ස් - - -		
	ස රා ය පි	නී ය ය		

තුනන සඳහන් ශිත ප්‍රස්ථාරය හා ස්වර ප්‍රස්ථාරය දෙය බැඳු විට පෙනී යන්නේ මෙය සරල ශිතක් වූව ද හින්දුස්ථානි රාගධාරී සංගිතයේ එන මධ්‍යාලය ශිතයක් හා සමාන වන ලෙස නිරමාණය වී ඇති බවයි. එහෙන් මෙ ශිතය සඳහා තාල වාද්‍ය හාණේධිය ලෙස තබාව යොදාගෙන ඇති අතර, තබාව වාද්‍යනය කරමින් ඒ තුළින් අලංකාර නිරමාණ ඉදිරිපත් කර ඇතේ. ශිතයේ අතුරු වාද්‍යනය තුළ තබාව තරුගයක් ද, වයලින් සමුහයක් ද යොදාගෙන ඇති අතර, එවා ද වයලිනයේ ගාස්ත්‍රීය අංග මුල් කරගෙන නිරමාණය කරගෙන ඇතේ. එසේ ම ශිතයේ අතරමැද තානාලංකාර කොටස ද යොදා අලංකාර කරගෙන ඇතේ.

+ ස්ස් ස් නි	නි නි ධ ම	ඡ ම ඔ නි	ස්ග් ස්නි ස -
+ සැලෙ න න	ය න සු ග	ම ද න ය	පාර ලු ය ය
ස්නි ධනි ධම ගම	ගම ධනි ස්ග් නිස්		

තානාලංකාර කොටස

තානාලංකාර කොටස මෙන් ම ශිතය අතරතුර ගැයෙන ආලාප කොටස්, තිහායි කොටස් ආදි ගාස්ත්‍රීය සංගිතයේ සුවියෙෂ අංග මෙම ශිතය තුළ බහුල ව යොදාගෙන සරල ශිත වූව ද පරිපූර්ණ රාගධාරී සංගිතයක් බවට පත් කිරීමට මෙහි සංගිතය නිරමාණය කළ රෝහන විරසිංහ මහතා දරා ඇති උත්සාහය අති සාර්ථක වී ඇති බවට මනා ව පැහැදිලි වේ.

(ලකුණු 04පි.)

(ප්‍රශ්න අංක 08ට මුළු ලකුණු 20පි.)

*****